

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۲۲	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.</p> <p>۱- همین نداشتن کلاه پهلوی، سر خیلی ها رو بر باد داده.</p> <p>۲- تمام نیروی خود را در چشمانم متمرکز کرده بودم.</p> <p>۳- در درون دیدگان یاران حسین (ع) صفا و دوستی، موج می زد.</p> <p>۴- به نظر می رسید تمام سنگ ها حالت استماع دارند.</p> <p>۵- ز نیروی اسپان و زخم سران شکسته شد آن تیغ های گران</p> <p>۶- دست هوا به رشته‌ی جان بر، گره زده ست</p> <p>۷- یار بی پرده از در و دیوار در تجلی است یا اولی الابصار</p> <p>۸- هم حرکانش متناسب به هم هم خطواتش متقارب به هم</p> <p>۹- تا این عارضه افتاده بود، بونصر نکت نامه های رسیده را، به خط خویش، بیرون می آورد.</p> <p>۱۰- خداوند فرمود: صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه نقش های بوقلمون ببینید.</p> <p>۱۱- عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف.</p> <p>۱۲- زاغ اندیشید که بر اثر ایشان بروم و معلوم کردانم که فرجام کار ایشان چه باشد که من از مثل این واقعه ایمن نتوانم بود.</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p>
۲	<p>ب) لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی لغات و ترکیبات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- صفوت آدمیان و تتمه‌ی دور زمان.</p> <p>۲- شب طره‌ی برجم سیاهت.</p> <p>۳- پس، به کران آب فرود آمدند و شرعاً ها زده بودند.</p> <p>۴- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار.</p> <p>۵- اگر چه تلخ باشد فرقت یار</p> <p>۶- در چهار سالگی پشت قاش زین نشستیم.</p> <p>۷- زین نمط بیهوده می گفت آن شبان.</p> <p>۸- طی دو سه لمحّه همه چیز خاکستر شد.</p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) خودآزمایی (۳ نمره)</p> <p>۱- بیت «گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ تسبیح گوی و من خاموش» با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد؟</p> <p>الف) اگر کسی وصف او زمن پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز؟</p> <p>ب) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری</p> <p>۲- مصراع «همه دل بر از باد و لب پر ز پند» بیانگر چه حالت هایی است؟</p> <p>۳- منظور از عبارت «زعارتی در طبع وی مؤکد شده بود.» چیست؟</p> <p>۴- در بیت زیر منظور شاعر از «وادی ایمن» چیست؟</p> <p>«گاه سفر شد باره بر دامن برائیم / تا بوسه گاه وادی ایمن برائیم»</p> <p>۵- با توجه به رباعی زیر، دل محصول چه چیزی است؟</p> <p>از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد</p> <p>سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p>
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

باسمه تعالی

ردیف	سوالات	نمره
سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		
سال سوم آموزش متوسطه تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۲۲		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷ اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
ردیف	سوالات	نمره
۶	۶- در بیت « بر دل موسی سخن ها ریختند / دیدن و گفتن به هم آمیختند » منظور از مصرع نخست چیست؟ ۷- مفهوم کلی بیت زیر چیست؟ آن گورهای نکنده، با التهایی مکنده خود چشم های زمین است مانده به راه من و تو	۰/۵ ۰/۵
۴	(ت) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- کدام گزینه، مضمون غزلواره های شکسپیر نیست؟ الف) ستایش جوانی ب) عشق ج) مسائل اجتماعی د) مسائل اخلاقی ۲- نقدی که به بررسی آرایه ها و زیبایی های ادبی آثار می پردازد، چه نام دارد؟ ۳- موضوع اصلی کتاب تاریخ بیهقی چیست؟ ۴- لحن داستان «کباب غاز» و زاویه دید داستان «گل دسته ها و فلک» چگونه است؟ ۵- بارزترین آرایه ی بیت زیر چیست؟ ز سم ستوران در آن پهن دشت زمین شش شد و آسمان گشت هشت ۶- به گونه ای از ادبیات که با زبانی نرم و لطیف، به بیان احساسات شخصی انسان می پردازد، ادبیات می گویند. ۷- تنها اثر مشهور عطار نیشابوری را نام ببرید. ۸- کدام آرایه ی ادبی در بیت زیر مشهود نیست؟ « تویی بهانه ی آن ابرها که می گریند بیا که صاف شود این هوای بارانی » الف) حسن تعلیل ب) تشخیص ج) مراعات نظیر د) جناس ۹- آثار زیر از چه کسانی است؟ الف) عزاداران بیل ب) آواز گلستگ	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
۵	(ث) درک مطلب (۴ نمره) ۱- در عبارت « حقا رسم تازه ای است که ملوک، مددکار ملک الموت باشند » منظور از « ملک الموت » چیست؟ ۲- با توجه به عبارت « زمان که بخشنده بود، موهبت های خویش را تباه می سازد. » منظور از « موهبت ها » چیست؟ ۳- مفهوم کلی عبارت: « صبح، دو مرغ رها / بی صدا / صحن دو چشمان تو را ترک کرد. » چیست؟ ۴- شاعر در عبارت زیر چه کسانی را در نظر دارد؟ « آنان که فاتوششان را بر پشت می برند، سایه هاشان پیش پایشان می افتد. » ۵- مخاطب خاقانی در بیت « این سر به مهر نامه، بدان مهربان رسان / کس را خبر مکن که کجا می فرستم » چیست؟ ۶- در مصراع « خاک چه دانست که او غمزه ی غمازه شود؟ » قسمت مشخص شده به چه معناست؟ ۷- مصراع (گفتا: « ز که نالیم که از ماست که برماست ») چه مفهومی را در بر دارد؟ ۸- در بیت « جان از سکوت سرد شب، دلگیر می شد / دل در رکاب آرزوها پیر می شد » الف) « شب » نماد چیست؟ ب) مصراع دوم در بردارنده ی چه مفهومی است؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۶	ج) حفظ شعر (۲ نمره) ۱- چه مبارک بود و چه فرخنده شبی ۲- خیمه ی انس مزین بر در این رباط ۳- ۴- ما سیه گلیمان را جز بلا نمی شناسید	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	جمع نمره	۲۰
	«موفق باشید»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۲۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
ردیف	راهنمای تصحیح
نمره	
۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر ۱- نگذاشتن کلاه پهلوی خیلی ها را به گشتن (نابودی) داده است. (۰/۲۵) ۲- با دقت تمام نگاه می کردم (دقیق شده بودم) (۰/۲۵) ۳- چشمان باران حسین (ع) سرشار از صفا و درستی بود. (هر مضمون نزدیک به این) (۰/۲۵) ۴- به نظر می رسید تمام سنگ ها می شنوند. (۰/۲۵) ۵- در اثر فشار اسب ها و ضربه های سردارها به یکدیگر آن شمشیرهای سنگین شکسته شد. (۰/۵) ۶- هوا و هوس خود را به رشته ی جان گره زده است. یا هوای و هوس با جان من آمیخته شده است. (۰/۵) ۷- ای خردمندان ، خداوند در عالم هستی به وضوح آشکار است. (۰/۵) ۸- هم حرکاتش موزون و هماهنگ و گام هایش نیز نزدیک به هم بود. (۰/۵) ۹- زمانی که این بیماری پیش آمده بود ، بونصر نکته های نامه های رسیده را شخصاً می نوشت. (۰/۷۵) ۱۰- خداوند فرمود: صبر کنبد تا من در این یک مشت خاک قدرت نمایی کنم تا جلوه های گوناگون و نقش های رنگارنگ در آینده ی آفرینش انسان ببینید. (۰/۷۵) ۱۱- گوشه نشینان عابد کعبه ی بزرگی خداوند به کوتاهی در عبادت اعتراف می کنند. (۰/۷۵) ۱۲- زاغ اندیشید که به دنبال آنها بروم و مشخص کنم که پایان کار آنها چیست زیرا که من نیز ممکن است به چنین حادثه ای گرفتار شوم. (۰/۷۵)
۲	ب) لغت (هر مورد ۰/۲۵ نمره ، ذکر یک مورد کافی است.) ۱- صفوت: برگزیده و خالص از هر چیز ۲- طره: دسته موی پیشانی در این جا رشته های سیاه حاشیه ی پرچم ۳- شرع: سایه بان ، خیمه ۴- فرض: واجب گردانیدن ، یقین کردن ۵- فرقت: جدایی ، دوری ۶- قاش: قاج ، برجستگی جلوی زین اسب که از چوب ، شاخ یا فلز سازند ، کوهی زین ، قبه ی پیش زین ۷- نمط: روش ، طریقه ۸- لمحہ: مدتی اندک ، چون چشم به هم زدن
۳	پ) خودآزمایی ۱- گزینه ی (ب) (۰/۲۵) ۲- آه و افسوس همراه با بند و نصیحت (۰/۵) ۳- بدخویی (بد خلقی ، تند مزاجی) در سرشت او تثبیت شده بود. (۰/۵) ۴- سرزمین فلسطین (۰/۲۵) ۵- تلفیق و ترکیب روح با عشق (۰/۵) ۶- بر موسی الهام شد (حقیقت معشوق را دریافت) (۰/۵) ۷- مرگ به همه نزدیک است. (۰/۵)
	« ادامه در صفحه ی دوم »

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۲۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
ردیف	راهنمای تصحیح	
۴	ت) دانش های ادبی ۱- گزینه‌ی (ج) (۰/۲۵) ۲- نقد فنی (۰/۲۵) ۳- تاریخ سلطنت مسعود پسر محمود غزنوی (۰/۲۵) ۴- لحن: طنز گونه (۰/۲۵) - زاویه‌ی دید: اول شخص (۰/۲۵) ۵- اغراق (۰/۲۵) ۶- غنایی (۰/۲۵) ۷- تذکره الاولیا (۰/۲۵) ۸- گزینه‌ی (د) (۰/۵) ۹- الف) غلامحسین ساعدی (گوهر مراد) (۰/۲۵) ب) فاطمه راکعی (۰/۲۵)	۳
۵	ث) درک مطلب ۱- عزرائیل (۰/۵) ۲- نعمت هایی مثل موهای سیاه، طراوت، زیبایی و ... (۰/۵) ۳- اینکه جانباز چشمان خویش را در راه ایمان و اعتقاداتش به درگاه خدا تقدیم داشته است. (۰/۵) ۴- گمراهان، منکران حقیقت، کسانی که به عوامل حقیقت پشت می کنند. (۰/۵) ۵- صبیحدم (۰/۵) ۶- نشان دهنده‌ی اسرار و رازهای الهی (۰/۵) ۷- فرجام بد هر فرد نتیجه اعمال اوست. (یا هر مضمون نزدیک) (۰/۵) ۸- الف) ظلم و ستم (۰/۲۵) ب) ناکامی و یأس - یا برآورده نشدن آرزوها (یا هر مضمون نزدیک) (۰/۲۵)	۴
۶	ج) حفظ شعر) ۱- سحری (۰/۲۵) - براتم (۰/۲۵) ۲- کهنه (۰/۲۵) - بی بنیاد (۰/۲۵) ۳- بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران (۰/۵) ۴- بر دل بهایی نه، هر بلا که بتوانی (۰/۵)	۲
	جمع نمره	۲۰